

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 19 oktober 2015

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 47.109/III/PN
[...]

[...]

Mijnheer de Gedelegeerd Bestuurder,

Ter zitting van 16 oktober 2015 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) in haar verenigde afdelingen een klacht tegen de MIVB wegens het feit dat 49 halteborden in 5 randgemeenten (Drogenbos, Kraainem, Linkebeek, Wemmel en Wezembeek-Oppem) langs de ene zijde Nederlandstalig en langs de andere zijde Franstalig zijn. De Nederlandse tekst en de Franse tekst zijn niet tegelijk zichtbaar wat het onmogelijk maakt voorrang te verlenen aan de taal van het gebied, in casu het Nederlands. Op 12 van deze halteborden staat onderaan een mededeling in verband met het verkeersreglement die wel tweetalig is, maar waarvan de Franse tekst de Nederlandse tekst voorafgaat.

*
* *

De tram- en buslijnen van de MIVB zijn gedecentraliseerde diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering waarvan de activiteit niet het ganse grondgebied van het Gewest bestrijkt. Met toepassing van artikel 33 van de wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen, vallen deze diensten onder de bepalingen uit Hoofdstuk III, afdeling 3 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT).

Bus- en tramhaltes zijn plaatselijke diensten in de zin van de SWT. De teksten, vermeldingen en benamingen die er zijn aangebracht, zijn mededelingen aan het publiek (cf. adviezen 33.442 van 22 november 2001 en 37.077 van 16 februari 2006).

Naar luid van artikel 24 van de SWT stellen de plaatselijke diensten die gevestigd zijn in de randgemeenten, de berichten, mededelingen en formulieren die voor het publiek bestemd zijn in het Nederlands en in het Frans.

Verder heeft de VCT steeds gesteld dat, in tegenstelling tot het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad, waar beide landstalen per definitie op voet van gelijkheid staan, de randgemeenten tot het eentalige Nederlandse taalgebied behoren, waar voor deze gemeenten bijzondere regelingen zijn vastgesteld die van de algemene geldende regeling afwijken. Dit betekent dat in een eentalig gebied die bijzondere regelingen er niet mogen toe leiden dat de taal van het gebied de voorrang zou verliezen, en het betekent bovendien dat die bijzondere regelingen er niet mogen op neerkomen dat de twee talen in alle opzichten worden gelijkgesteld (o.a. advies 43.102 van 20 januari 2012).

Deze zienswijze komt evenzeer tot uiting in de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof luidens welke, hoewel de SWT ten behoeve van de Franstalige inwoners in de randgemeenten in een bijzondere regeling voorzien, die regeling geen afbreuk mag doen aan het principiële eentalig karakter van het Nederlandse taalgebied waartoe die gemeenten behoren. Zulks impliceert dat de taal die er in bestuurszaken moet worden gebruikt in beginsel het Nederlands is en dat de bepalingen die het gebruik van een andere taal toestaan niet tot gevolg mogen hebben dat afbreuk wordt gedaan aan de door artikel 4 van de Grondwet gewaarborgde voorrang van het Nederlands (arrest nr. 26/98 van 10 maart 1998).

Teneinde voormelde voorrang tot uiting te brengen bestaat de VCT –adviespraktijk erin om, in casu, in het Nederlandse taalgebied de Nederlandse tekst aan de Franse tekst te laten voorafgaan, hetzij van links naar rechts, hetzij van boven naar onder (cf. adviezen 22.299 van 18 november 1992, 24.166 van 25 november 1993, 28.037B van 12 juni 1997, 43.044 van 10 juni 2011 en 43.083 van 25 november 2011 en 45.044 van 7 juni 2013).

*
* *

In de randgemeenten moeten de mededelingen op de halteborden in het Nederlands en in het Frans, met voorrang voor het Nederlands zijn opgesteld.

De VCT stelt vast dat de Nederlandse tekst en de Franse tekst op de aangeklaagde halteborden niet tegelijk zichtbaar zijn, wat het onmogelijk maakt voorrang te verlenen aan het Nederlands. Ook de bijkomende mededeling in verband met het verkeersreglement op 12 van deze halteborden is niet met voorrang voor het Nederlands opgesteld. Zij oordeelt dan ook dat de halteborden niet overeenstemmen met de SWT en haar vaste rechtspraak en acht de klacht ontvankelijk en gegrond.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd aan de klager.

Met bijzondere hoogachting,

De Voorzitter,

[...]